

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2019. június 6.

Az Európai Számvevőszék figyelmeztet: az Unió csak több szél- és napenergia révén érheti el a megújuló energiával kapcsolatos céljait

Az Európai Számvevőszék legújabb jelentése szerint az Uniónak jelentős lépéseket kell tennie, hogy több villamos energiát állítson elő szél- és napenergiából, és teljesítse a megújuló energiára vonatkozó célkitűzéseit. A számvevők szerint 2005-től kezdve mind a szél-, mind a napenergia előállítása erőteljes növekedést mutatott, 2014 óta azonban lassulás tapasztalható. A Bizottságnak sürgetnie kell a tagállamokat, hogy azok támogassák a további fejlesztést: aukciók útján osszák ki az új megújulóenergia-kapacitásokat, mozdítsák elő az állampolgárok részvételét és javítsák a fejlesztés körülményeit. A számvevők ugyanakkor figyelmeztetnek arra, hogy a tagállamok fele számára jelentős kihívást jelent majd a megújuló energiaforrásokra vonatkozó 2020-as célkitűzéseik teljesítése.

Az Unió célja, hogy 2020 végére a villamos energia, a fűtés és hűtés, valamint a közlekedés terén felhasznált energia egyötödét megújuló energiaforrásokból állítsa elő. Az Unióban 2005 és 2017 között csakugyan megkétszereződött – mintegy 15%-ról közel 31%-ra emelkedett – a megújuló energiaforrások villamosenergia-termelésen belüli részaránya. Jelenleg a megújuló villamos energia zömét szélenergiából és fotovoltaiikus napenergiából állítják elő; ezek csökkenő költsége egyre versenyképesebbé teszik őket a fosszilis tüzelőanyagok elégetésével szemben.

A számvevők értékelték az Unió és a tagállamok által a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatban elért eredményeket. Németországban, Görögországban, Spanyolországban és Lengyelországban vizsgálták, hogy eredményes volt-e a szél- és napenergiából származó villamosenergia termelésének pénzügyi támogatása.

Megállapításuk szerint az eredeti támogatási rendszerek számos esetben túlzott mértékű támogatást nyújtottak, ami magasabb villamosenergia-árakat vagy növekvő költségvetési hiányt

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

eredményezett. 2014 után, amikor a tagállamok a fogyasztókra és a nemzeti költségvetésre nehezedő terhet enyhítendő végül csökkentették a támogatást, a befektetői bizalom csorbát szenvedett és a piac lelassult.

*„A tagállamok a szél- és napenergia terén ösztönözték a beruházásokat, de amikor csökkentették a támogatást, az elriasztotta a potenciális befektetőket és lassította a fejlesztést – **jelentette ki George Pufan, a jelentésért felelős számvevőszéki tag.** A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiára való átállás lassulása azt jelenti, hogy esetleg nem tudjuk majd elérni az Európa 2020 stratégia célkitűzéseit.”*

A számvevők szerint a beruházások fokozásához alapvetően fontos az új megújulóenergia-kapacitások aukciók útján történő kiosztása, az ajánlati ár meghatározása, valamint a zöld gazdaságban való állampolgári részvétel ösztönzése. Ezenkívül tovább kell javítani a megújulóenergia-piacon való részvétel olyan körülményeit, mint a korlátozó jellegű területrendezési szabályok, a hosszadalmas adminisztratív eljárások és a hálózati hiányosságok.

A számvevők megállapították azt is, hogy a tagállamok fele már 2017-ben megközelítette a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatban 2020-ra kitűzött nemzeti céljait, de figyelmeztettek, hogy a többi tagállamnak további erőfeszítéseket kell tennie a 2020-as célok teljesítéséhez. A számvevők aggályosnak tartják, hogy a megújuló energiaforrások terén kiemelkedően teljesítők eredményei vajon elegendőek lesznek-e az alulteljesítők eredményeinek kompenzálásához és így az összesített uniós cél teljesítéséhez.

A számvevők rámutatnak: a jelenlegi szabályok nem biztosítják az időben történő beszámolást a megújuló energiaforrások terén elért haladásról, a Bizottságnak pedig nincs felhatalmazása arra, hogy fel tudjon lépni lassabb tagállami fejlesztés esetén. Kiemelik a megújuló energiaforrásokra vonatkozó, legalább 32%-os 2030-ra elérendő uniós célkitűzést, és kijelentik, hogy a kötelező nemzeti célértékek hiányában ezt nem lesz könnyű elérni. Arra is figyelmeztetnek, hogy e cél eléréséhez – az ezen jelentés középpontjában álló uniós finanszírozáson felül – nemzeti szinten további jelentős köz- és magánfinanszírozásra lesz szükség.

Javítási céllal a Számvevőszék a következő ajánlásokat fogalmazza meg:

- o összpontosítani kell a 2020-as célok elérése tekintetében fennálló hiányosságok megszüntetésére;
- o egyszerűsíteni kell az eljárásokat és javítani kell a statisztikai adatok időszerűségét;
- o elegendő aukciót kell tervezni és elő kell mozdítani a hálózati infrastruktúrába történő beruházást;
- o jobb nyomon követésre van szükség.

A szerkesztők figyelmébe

Az Unióban a szél- és napenergia-termelés 2005 és 2017 között 400, illetve 8000%-kal nőtt. A 2007 és 2020 közötti időszakra az Unió mintegy 8,8 milliárd eurót bocsátott rendelkezésre megújulóenergia-projektekre az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap kifizetései keretében; ebből mintegy 972 millió eurót szélenergiával, 2,9 milliárd eurót pedig napenergiával

kapcsolatos beruházásokra. A támogatási rendszerek általában garantált értékesítési árakat, kiegészítő támogatásokat vagy forgalomképes tanúsítványok útján kiegészítő bevételeket kínáltak. A 2021 és 2027 közötti időszakra a Bizottság mintegy 71,8 milliárd eurót javasol éghajlat-politikai célkitűzések támogatására, köztük a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia termelésére.

Az Unió 2020-ra teljesítendő nemzeti célértékeket határozott meg a villamos energia, a fűtés és a hűtés, valamint a közlekedés együttes energiafelhasználását illetően. E célok teljesítésének elmulasztása esetén a Bizottság jogi eljárást indíthat a tagállamokkal szemben. A tagállamok szabadon megállapíthatnak ennél ambiciózusabb célértékeket is a megújuló energiaforrásokra nézve. 2030-ra azonban nemzeti célkitűzéseket már nem, csak átfogó uniós célkitűzést határoztak meg.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek.

„A szél- és napenergia felhasználása villamosenergia-termelésre: az uniós célkitűzések megvalósításához jelentős intézkedésekre van szükség” című, 8/2019. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).